

The National Academy of Sciences of
Ukraine

Personal
Cabinet
Intranet
Portal

The press service of the NAS of Ukraine

[News](#) | [The Academy proposes](#) | [About NASU](#) | [Presidium](#) | [Members](#) | [Staff](#)
[Structure](#) | [Awards](#) | [Activity](#) | [International cooperation](#) | [Young scientists](#)
[Trade Union](#)

13.03.2023

Academician of the National Academy of Sciences of Ukraine Volodymyr Horbulin and foreign member of the National Academy of Sciences of Ukraine Yanush Katspyk - laureates of the V.I. Vernadskyi Gold Medal of the National Academy of Sciences of Ukraine according to the results of the 2022 competition

---

On March 8, 2023, the Presidium of the National Academy of Sciences of Ukraine at its meeting awarded, based on the results of the 2022 competition, the **V.I. Vernadskyi Gold Medal of the National Academy of Sciences of Ukraine** to the First Vice-President of the National Academy of Sciences of Ukraine, Academician of the National Academy of Sciences of Ukraine **Volodymyr Horbulin** - for outstanding achievements in the development of the scientific foundations of national security and defense capability of Ukraine - and a researcher at the Institute of Systems Research of the Polish Academy of Sciences (PAS), a full member of the PAS and a foreign member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Professor **Janusz Kacprzyk** (Poland) - for outstanding achievements in the field of artificial intelligence, decision-making theory and robotics .

Нагадаємо, на честь першого президента Української академії наук – видатного вченого, академіка Володимира Івановича Вернадського, а також з нагоди 85-річчя створення Національна академія наук України заснувала свою найвищу нагороду – Золоту медаль імені В.І. Вернадського – для відзначення вчених за видатні досягнення у галузі природничих, технічних і соціогуманітарних наук. Щорічно до дня народження академіка В.І. Вернадського (12 березня) присуджуються дві золоті медалі – одна українському й одна іноземному вченому.

Щиро вітаємо цьогорічних лауреатів і зичимо їм натхненного й успішного творчого довголіття!

* * *

Інформація про лауреатів

Академік НАН України Володимир Горбулін

Академік НАН України Володимир Павлович Горбулін – видатний державний діяч і науковець у сфері надійності стратегічних ракетних комплексів, великий організатор науки.

В.П. Горбулін народився 17 січня 1939 року в Запоріжжі. 1962 року закінчив фізико-технічний факультет Дніпропетровського університету. За розподілом був направлений працювати в конструкторське бюро «Південне». Його перший трудовий досвід пов'язаний із проектуванням корисного навантаження міжконтинентальних ракет, космічних апаратів серії «Космос», а також із підготовкою радянського посадкового місячного блока «Е» до випробувань. Закінчив заочну аспірантуру при КБ «Південне», 1976 року захистив кандидатську дисертацію із закритої тематики, 1994 року – докторську дисертацію. Брав участь в організації та координації робіт з усіх програм створення ракетно-космічної та авіаційної техніки в Україні. 1997 року обраний академіком НАН України.

З 1990 року завідував підвідділом оборонного комплексу, зв'язку та машинобудування Кабінету Міністрів України.

З 1992 року – Генеральний директор Національного космічного агентства України. Керівник розроблення й безпосередній учасник створення та втілення першої Національної космічної програми України (1992–1994).

З 1994 року – секретар Ради національної безпеки і оборони (РНБО) України, радник Президента України з питань національної безпеки і оборони. Один з авторів Концепції національної безпеки і оборони України, Державної програми будівництва і розвитку Збройних сил України й інших провідних документів стратегії будівництва та розвитку держави.

У 2000–2002 роках – голова Державної комісії з питань оборонно-промислового комплексу України. Керівник і учасник розроблення Державної програми розвитку озброєння та військової техніки і Концепції структурної перебудови оборонно-промислового комплексу України.

2003 року відповідно до Указу Президента України створив Національний центр з питань євроатлантичної інтеграції України й очолює його на громадських засадах.

У 2003–2005 роках – заступник голови Державної комісії з питань реформування та розвитку Збройних сил України, безпосередній учасник розроблення Стратегічного оборонного бюлетеня України на період до 2015 року, Воєнної доктрини України (2004 р.) і Закону «Про основи національної безпеки України» (2003 р.).

У 2005 року В.П. Горбуліна призначили радником Президента України, а з листопада – радником Президента України – виконувачем обов'язків керівника Головної служби оборонної політики Секретаріату Президента України, де він у стислі строки створив «мозковий центр» Секретаріату Президента з питань безпеки.

З травня по жовтень 2006 року В.П. Горбулін вдруге виконував обов'язки Секретаря РНБО України. За цей короткий час апарат Ради розробив першу Стратегію національної безпеки України. На посаді радника Президента України В.П. Горбулін брав активну участь у розробленні Концепції реформування Служби безпеки України. Був одним з авторів безпрецедентного видання в історії українських спецслужб – «Біла книга 2007. Служба безпеки та розвідувальні органи України».

З грудня 2003 року – організатор і директор на громадських засадах Інституту проблем національної безпеки України.

У 2007–2010 роках – директор Інституту проблем національної безпеки при Раді національної безпеки і оборони України.

З грудня 2009 року – голова й один із засновників Ради із зовнішньої та безпекової політики (Council for Foreign and Security Policy), ініціатор

Міжнародного безпекового форуму (2010 р.).

2010 рік – виконувач обов'язків члена Президії НАН України, з 2011 року – член Президії НАН України, з 2015 року – перший віцепрезидент Національної академії наук України.

До обов'язків академіка В.П. Горбуліна належить координація досліджень установ НАН України у галузі національної безпеки, модернізації та створення високоефективних систем озброєння та військової техніки.

З жовтня 2012 року В.П. Горбулін – організатор і керівник виконання Генеральної угоди про науково-технічне співробітництво між НАН України та ДП «КБ «Південне ім.М.К.Янгеля» в галузі створення ракетно-космічної техніки. 2020 року обраний головою наглядової ради Державного концерну «Укроборонпром». Того ж року взяв активну участь у створенні Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України.

Наукова діяльність і наукові інтереси В.П. Горбуліна лежать у сфері безпеки, оборони та космічних досліджень. Він долучився до розв'язання проблеми впровадження сучасних стандартів інформаційної безпеки в умовах становлення національної системи кібербезпеки України, участі у ключових загальноєвропейських і національних ініціативах у сфері протидії пропаганді та підривним впливам Кремля.

Велику увагу В.П. Горбулін приділяє дослідженням у галузі штучного інтелекту й робототехніки, наголошуючи на необхідності створення в Україні й ширшого застосування бойових робототехнічних систем. Проблемі ефективного використання дронів, планування місії команд БПЛА, розроблення та застосування ІТ у плануванні розвідувальних операцій з використанням БПЛА присвячено спільні дослідження з фахівцями Інституту кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України. Створено нові моделі та методи оптимізації маршрутів БПЛА за умов наявності альтернативних ті динамічних місць базування – гостроактуальної нині проблематики. Результати викладені у журналах видавництва «Springer».

В.П. Горбулін започаткував науковий журнал «Національна безпека: український вимір» і був його головним редактором. Є автором і співавтором понад 300 наукових робіт, зокрема 9 монографій та 2 підручників, а також науковим керівником Аналітичних доповідей до щорічного Послання Президента до Верховної Ради «Про внутрішнє та зовнішнє становище України» у 2014, 2015, 2016 роках.

З ініціативи В.П. Горбуліна та за його безпосередньої участі видано й перекладено англійською мовою колективні монографії «Донбас і Крим: ціна повернення» (2016 р.) та «Світова гібридна війна: український фронт» (2017 р.).

В.П. Горбулін протягом усіх років має активну громадянську позицію. Його публіцистичні твори користуються великим попитом у широких колах суспільства. Зокрема, добре відомі його книги «Зоряне тяжіння» (1990 р.), «Через роки, через відстані... Держава і Особистість» (2006 р.), «Без права на покаєння» (2009), «Хроніки передбачень (2017 р.), «Мій шлях у задзеркалля. (Не лише подорожні нотатки)» (2019 р.), «Як перемогти Росію у війні майбутнього» (2020 р.), «Над прірвою: 200 днів російської війни» (2022 р. спільно з В.В. Бадраком).

Він також є членом Президії Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки, Міжнародної академії астронавтики, лауреатом Державної премії СРСР у галузі науки і техніки (1988), Державної премії України в галузі науки і техніки (2002), премії НАН України ім.М.К.Янгеля (1988).

За видатні досягнення у розвитку державної безпеки й оборони Володимир Павлович Горбулін відзначений найвищими нагородами України: йому присвоєно звання Героя України зі врученням ордена Держави (2021), він є повним кавалером ордена Князя Ярослава Мудрого (1997, 2004, 2009, 2017, 2019), кавалером ордена Князя Володимира Великого I ступеня (1999), ордена Святого апостола Андрія Первозванного (2016). Він є заслуженим машинобудівником України (1994). Відзначений Почесною грамотою Верховної Ради України (2004). Двічі нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора (1976, 1982), 4 медалями.

Академік ПАН, іноземний член НАН України, професор Януш Кацпжик

Януш Кацпжик народився 12 липня 1947 року у Варшаві.

Протягом 1965–1970 років навчався у Варшавському технологічному університеті.

1970 року отримав ступінь магістра з автоматичного керування й інформатики.

1977 року захистив дисертацію в галузі системного аналізу, здобувши ступінь доктора філософії.

З 1990 року – доктор наук з інформатики, науковий співробітник Інституту системних досліджень Польської академії наук.

Від 1997 року є професором комп'ютерних наук в Інституті системних досліджень ПАН та у Варшавській школі інформаційних технологій, професором автоматичного керування у Промисловому інституті автоматики та вимірювань, а також професором кафедри електротехніки та комп'ютерної інженерії Краківського технічного університету.

Януш Кацпжик – учений зі світовим ім'ям, математик та інформатик, відомий внеском у створення інструментів штучного інтелекту, таких як нечіткі множини, математична оптимізація, прийняття рішень в умовах невизначеності, обчислювальний інтелект, аналіз і добування даних (data mining) із застосуваннями у базах даних, інформаційно-комунікаційні технології, мобільна робототехніка тощо. Януш Кацпжик є дійсним членом Польської академії наук (2010), іноземним членом Іспанської Королівської академії економічних і фінансових наук (RACEF, 2007), Болгарської академії наук (2013), Фінського товариства наук і літератури (2018), Королівської фламандської академії Бельгії з науки та мистецтв (2019), а також членом Academia Europaea та Європейської академії наук і мистецтв та учасником багатьох професійних товариств – Інституту інженерів з електротехніки та електроніки (IEEE), Інженерно-технологічного інституту (IET), Європейського координаційного комітету зі штучного інтелекту (EurAI/ECCA), IFSA та Мексиканського товариства штучного інтелекту (SMIA). Президент Польського товариства з питань операційних та системних досліджень. У 2009–2011 роках – президент Міжнародної асоціації нечітких систем (IFSA). 2013 року став лауреатом щорічної премії IFSA.

Працював запрошеним професором у США, Італії, Великій Британії, Мексиці.

Він є почесним іноземним професором кафедри математики Педагогічного університету Лі (Сіньцзян, Китай), запрошеним науковим

співробітником Інституту дослідження мозку RIKEN (Токіо, Японія).

До його головних дослідницьких інтересів належать:

- використання сучасних засобів обчислення і штучного інтелекту, зокрема багатозначної та нечіткої логіки у прийнятті рішень;
- відображення невизначеності й неточності та застосування в інформатиці, аналізі рішень і контролі;
- використання природної мови у представленні систем і схем мислення;
- інтелектуальний аналіз даних і виявлення знань, зокрема для систем підтримки прийняття рішень;
- лінгвістичні резюме великих наборів даних і додатків у комп'ютерних системах, бізнесі та фінансах, гнучкі запити до бази даних, що відображають неточні, біполярні переваги й наміри користувача, обчислювальні моделі групового прийняття рішень, соціального вибору та голосування, досягнення консенсусу;
- багатоступеневе оптимальне нечітке керування, зокрема з використанням динамічного програмування;
- оптимізація, контроль, інтелектуальний аналіз даних, інформаційно-комунікаційні технології тощо.

Януш Кацпжик є автором 8 книг, (спів)редактором понад 60 видань, (спів)автором понад 500 статей. Він є головним редактором 6 книжкових серій у «Springer» і 2 журналів, а також членом редакційної колегії близько 40 журналів.

Входить до Комітету з нагород Товариства з обчислювального інтелекту Інституту інженерів з електротехніки та електроніки (Fuzzy IEEE CIS), Адміністративного комітету IEEE CIS, а також є видатним лектором IEEE CIS.

Януш Кацпжик отримав нагород: 2006 IEEE CIS Pioneer Award in Fuzzy Systems, 2006 Sixth Kaufmann Prize and Gold Medal for pioneer works in computing in Economics and Management, 2007 Pioneer Award Секції Silicon Valley IEEE CIS за внесок у гранулярні обчислення й обчислення словами.
Awards and Honours

2010 року отримав нагороду Польського товариства нейронних мереж за винятковий внесок у польську спільноту обчислювального інтелекту.

V. M. Glushkov Institute of Cybernetics

2013 року – нагороду Міжнародної асоціації нечітких систем за досягнення в нечітких системах і довічну нагороду Всесвітнього конгресу автоматизації за внесок у програмне забезпечення. Він є президентом Польського товариства дослідження операцій і систем та колишнім президентом Міжнародної асоціації нечітких систем.

Mentioned Representatives of NAS of Ukraine:

Формо: *LIGA.net* i *portal.pti.org.pl*

Horbulin
Volodymyr P.

KACPRZYK
Janusz -

100 views. Last 31.03.2023 13:52

PRESIDIUM OF NAS OF UKRAINE

History of the NAS of Ukraine

Members of the Presidium of the NAS of Ukraine

NAS of Ukraine Presidium Apparatus

Meetings of the Presidium of the NAS of Ukraine

Концепція розвитку Національної академії наук України на 2014-2023 роки

До відома переміщених з Донбасу наукових установ НАН України та їх працівників

Awards and Rewards

Press Service of the NAS of Ukraine/Press office

The NAS of Ukraine on facebook

News

Contacts

FIELDS OF SCIENCE

Mathematics

Informatics

Mechanics

Physics and Astronomy

Geosciences

Physical and Technical Problems of Materials Science

Physical and Technical Problems of Power Engineering

Nuclear Physics and Power Engineering

Chemistry

Biochemistry, Physiology and Molecular Biology

General Biology

Economics

History, Philosophy and Law

Literature, Language and Art Studies

DIGITAL RESOURCES OF NAS OF Ukraine

Нормативні акти НАН України

Service of information and analytical support of state authorities

Scientific publications and publishing activity

Activities for Conservation of Nature and Natural Resources

Young Scientists of NAS of Ukraine

Academic data exchange network

Corporate mail of NAS of Ukraine

Scientific objects of the National Academy of Sciences of Ukraine, which are national property

Centers for Collective Use of NAS of Ukraine

Personal office

